

forøgede den netop gennem Toldloven. Ogsaa fra vort Partis Ordfører her i dette høje Ting for de direkte Skattelovforslag, det ærede Medlem Hr. Korsgaard, er de samme Betragtninger i øvrigt fremsat, og her er da overhovedet et af de Punkter, paa hvilke man fra konservativ Side lægger den allerstørste Vægt.

For mit Vedkommende er jeg ikke i Tvivl om, at man under et saadant Udvalgsarbejde hurtigt vil komme til Erkendelse af, at naar man forelægger et saadant Forslag i en Krisesituation, da maa man ogsaa tage Konsekvenserne heraf. Industri og Haandværk, der jo i denne Sag samarbejder sagligt, har selv anslaaet Forslagets Virkninger til over en Bank at betyde en Nedsættelse til det halve af det Værn, Toldloven af 1908 tilsikrede dem, bortset fra, at den Omlægning, som Værditoldens eventuelle Indførelse vil udkræve indenfor dansk Industri, paa store Omraader vil betyde indtil to Menneskealdres Arbejde prisgivet, kræve Nyopbygning paa bar Bund, enorme Kapitaler o. s. v., altsaa Forhold, der slet ikke kan tænkes uden de mest fortvivlede Følger. Naar man saa tager i Betragtning, i hvilken Situation et saadant Slag vil ramme disse Erhverv, maa man dog være klar over, at der her maa gaas frem med Varsomhed. Heller ikke jeg ynder flere midlertidige Love, men jeg kan ikke se, hvorfor det skulde være umuligt at affatte Loven saaledes, at denne imødekom begge de Krav, som maa stilles til denne Toldlov, nemlig baade Nutidens og en nærmere Fremtids, enten dette nu blev ved Muligheder for partiel periodisk Revision som i Norge, ved ligefremme Overgangssatser eller lignende.

Dette er nu kun en Tanke, fremsat for egen Regning og udsprunget fra den nævnte Overbevisning om, at ingen Regering og ingen Partikombination i dette Øjeblik tør gaa til de yderste Konsekvenser, som jeg før skildrede, og ønske at tage Ansvar for herfor.

Ganske vist synes det ærede Medlem Hr. Rode i sin Tale forleden uden nogen som helst Bekymring netop i saa Henseende i sin mildest talt stormende Tilslutning til Toldlovsforslaget, ubeset og uprøvet. Han vilde øjensynlig gerne tage Springet, enten det nu blev ud i Afgrunden eller maaske kun i den bare Luft. Da det ærede Medlem Hr. Rode jo sikkert er den i denne Sal, der kan tilbyde at udføre en saadan Saltomortale uden mindste Risiko for, at Tilbudet skal blive effektivt, skal jeg imidlertid ikke opholde mig længe herved. Naar det

ærede Medlem imidlertid betonedede, at Toldloven ikke kunde løse og maaske heller ikke burde løse den øjeblikkelige Krise, saa er jeg ifølge hele mit Syn paa denne Sag ikke enig med de Radikales Ordfører. Jeg føler blot Trang til en Gang at faa bestemt at vide af det ærede Medlem Hr. Rode, hvad det egentlig er for Veje, han selv anbefaler. Inden man ved noget mere om hans elastiske Importreguleringer udover, at de netop er „elastiske“, tror jeg ikke, at hans Indsats i Diskussionen kan blive af særlig Vægt.

Foruden de nævnte Tilbud om Forhandling, som den højtærede Finansminister har fremsat, er for mig ogsaa de Betragtninger, han gjorde gældende angaaende baade den danske Industris Karakter og Toldbeskyttelsens Virkninger, afgørende.

Om den danske Industri sagde den højtærede Finansminister nemlig kort og godt, at den var en Uundværlighed i dette Land. Det er sørgeligt, at Diskussionen om Industriens Berettigelse her til Lands er kommet saa langt ned, at en saadan Udtalelse maa slaas fast som værende en glædelig Begivenhed af første Rang; jeg kunde blot ønske, at denne Udtalelse var fremsat noget tidligere netop fra den Side, saa havde man blandt andet kunnet undgaa en hel Del Udtalelser i den forløbne Sommer, som neppe har været til Gavn for den saglige Vurdering af disse Problemer. Thi med Erkendelsen af Industriens Uundværlighed maa da al Moraliseren og Politiseren om, hvilke Erhverv der er „kunstige“, og hvilke Erhverv der er de „bærende“, og „som betaler for de andre“ m. m., falde bort. Ethvert Erhverv, som er uundværligt i vort Samfund, er ogsaa naturligt, og omvendt, og det gælder da blot om at tage Konsekvenserne heraf.

De burde da heller ikke være saa vanskelige at tage, naar man gaar over til den højtærede Finansministers næste Udtalelse, nemlig om en Toldbeskyttelsens eventuelle Virkninger. Ministeren erklærede sig her klar over, „at vigtige Industrigrænes Undergang ikke i det lange Løb vilde være ensbetydende med at gøre Livet billigere her i dette Land, idet man ganske sikkert gennem det stærkt gennemførte Trustsystem, man lever under i de Lande, som særlig er Importlande til os, vilde vide at vurdere Situationen, naar man var blevet uden hjemlig Konkurrence“.

Med andre Ord, fra selve Toldlovens Fader fremhæves det udtrykkeligt, at det gamle Dogme om, at Frihandel eo ipso betyder billige Priser, i alt Fald ikke har Gyldighed længere — om det da nogen Sinde